

PROGRAM studentské konference

31. 5. - 1. 6. 2018, nám. Čs. legií 565, Pardubice

Čtvrtek, 31. května 2018, místnost 01033

15:50 — zpřístupnění prostor

16:05–16:40 — **Pavlna Tomášová: Od existenciální k politické filosofii: Politický humanismus**

Karla Jasperse

obor Filosofie, 1. ročník doktorského studia, Univerzita Pardubice

Príspevek se zaměřuje na Jaspersovu existenciální i politickou filosofii a její proměny. Karl Jaspers je znám svou filosofií existence, avšak již ve třicátých letech 20. století vypracoval kritickou analýzu tehdejší společnosti a později se věnoval především politickým úvahám. Humanismus rozvíjí na základě filosofické víry. Základem Jaspersova politického humanismu je lidská svoboda a transcendence. Svoji ideou politického humanismu se ostře vymezil proti marxistickému pojetí společnosti.

16:40–17:15 — **Zuzana Býmová: Lévinas a imaginace**

obor Německá a francouzská filosofie, 1. ročník doktorského studia, Univerzita Karlova

Nejenže imaginace nebyla nikdy Lévinasovým ústředním tématem, ale byla dokonce tématem natolik okrajovým, že o něm nalezneme jen pár kusých zmínek napříč Lévinasovými díly. Navzdory této nesnázi se pokusím ve svém příspěvku vypracovat Lévinasovo chápání imaginace, v němž se promítnou jedny z nejkonstitutivnějších momentů Lévinasovy filosofie. Mým cílem bude nakonec ukázat, že i přes Lévinasovy skrovné příspěvky k imaginaci, je i u něj možné nalézt její svébytné pojmání.

17:15–17:50 — **Tomáš Musil: Hegelovo prázdninové boogie aneb Mondrian, Magritte a avantgardní**

dialektika

obor Filosofie, 4. ročník bakalářského studia, obor Matematická lingvistika, 1. ročník doktorského studia, Univerzita Karlova

Avantgarda jako umění, které často tematizuje svoji vlastní formu, je z hlediska Hegelovy filosofie zajímavá jako příklad rozvoje sebe-vědomí. V tomto příspěvku se však naopak podíváme na to, proč avantgardní umělci zajímala Hegelova filosofie. Na příkladech Mondrianova abstraktního malířství a Magrittova surrealismu ukážeme dva diametrálně odlišné přístupy k inspiraci Hegelem ve výtvarném umění.

17:50–18:05 — coffee break

18:05–18:40 — **Jan Thümmel: Rosenzweig a problém idealismu**

obor Filosofie, 2. ročník magisterského studia, Univerzita Palackého v Olomouci

Filosofie Franze Rosenzweiga si v jednom zásadním bodě protirečí. Celá Rosenzweigova filosofie má být vystavena na ruinách idealistického myšlení. Ale tato Rosenzweigova filosofie je stále do značné míry idealistická. To se snažím dokázat poukazem na některá místa z Rosenzweigova díla Hvězda vykoupení, na kterých Rosenzweig popisuje idealistické myšlení. Tyto pasáže poté srovnávám s pozdějším myšlením Rosenzweiga a ukazuji, že to, co Rosenzweig kritizoval, sám užívá.

18:40–19:15 — **Anna Skácelová: Láska morálních světců u Raimonda Gaity**

obor Filosofie, 2. ročník bakalářského studia, Univerzita Pardubice

Príspevek se zabývá morálními světci, konceptem australského filosofa Raimonda Gaity. Morální světec je člověk, který s druhými jedná s nepodmíněnou láskou. Tato láska nám dokáže odhalit nevyčísitelnou hodnotu těch, u kterých ji nevidíme. Ukazuje nám, že jsou lidskými bytostmi stejně jako my a že vůči nim máme morální povinnosti. Gaita uvádí několik příkladů morálních světců, ale zdá se, že lásku a odpovídající chování v každém z nich spouští něco jiného. Snažím se najít společný základ pro tyto spouštěče a zhodnotit, zda a v jakých situacích jsou morální světci potřební.

19:30–?? — konferenční party

Pátek, 1. června 2018, místnost 01033

8:50 – zpřístupnění učebny

9:00–9:35 – **Luděk Strnad: Svoboda člověka v díle Augustina Aurelia**

obor Filosofie, 3. ročník bakalářského studia, Univerzita Pardubice

Prezentace Svoboda člověka v díle Augustina Aurelia sleduje Augustinovy myšlenky týkající se lidské svobody napříč jeho díly De gratia et libero arbitrio, Ad Simplicianum, De civitate Dei (II), De doctrina christiana a Confessiones. První část představí Augustinovo pojetí Boha, jeho svobody a vztahu ke stvoření, druhý a třetí oddíl seznamuje s tématem hříchu a milosti. Poslední část věnuje roli svobody v dějinách spásy, resp. problému povolání a vyvolení.

9:35–10:10 – **Martin Černý: Čas Slova: konfrontace pohanského a křesťanského Říma v díle Pavla Orosia**

obor Historie, doktorské studium, Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem

Kronika Pavla Orosia Historiae Adversus Paganos byla koncipována jako odpověď na kritiku soudobých pohanských elit vůči křesťanství a jeho vztahu k tradiční římské náboženské kultuře. Orosiovo nazírání na událostní dějiny obsahovalo několik výkladových rovin. Předně se jednalo o inspiraci Augustinovou filosofií dějin, která představovala pro Orosia zásadní kontext, ve kterém se dějiny „odehrávají“. Sám autor se ale při (re)konstrukci dějin často od tohoto kontextu odchyloval a přednost dal vlastní interpretaci. Právě tyto momenty poskytují jedinečný doklad pozdní antické mentality v době dynamické náboženské diskuze. Příspěvek Čas Slova poukazuje na problematiku evangelizace pohanského Říma a odhaluje míru synkrece vybraných fenoménů (věštění, znamení, zázračné skutky).

10:10–10:45 – **Jana Holíková: Vliv středověké debaty o chudobě na vývoj lidských práv**

obor Filosofie, 1. ročník doktorského studia, Univerzita Palackého v Olomouci

První formulace univerzálního subjektivního práva vznikají ve středověkých debatách o chudobě, především té, která proběhla mezi františkánským řádem a papežem Janem XXII. Výsledkem diskuze byl vznik dvou pojetí přirozeného práva – práva na statky, pokud se někdo nachází v životní tísní, a nezicizitelné právo na soukromý majetek. Ačkoliv tyto koncepty vznikly jako konkurenční, současný význam lidského práva pochází z obou.

10:45–11:00 – coffee break

11:00–11:35 – **Veronika Orendáčová: Mýticko-filosofické aspekty paměti v dialogu Faidros**

obor Filosofie, 2. ročník doktorského studia, Univerzita Pardubice

Příspěvek si klade za cíl poukázat na schopnost paměti ve Faidru z perspektivy mýtů a filosofických úvah. Náhled na paměť se v průběhu staletí antického Řecka významně proměňuje. Na počátku dějinného období založeném výhradně na ústní tradici dochází ke zbožštění paměti a následnému ztotožnění s bohyní Mnemosyné. Pozdější propojení paměti s eschatologickými úvahami a zasvěcováním je projevem lidské potřeby spásy. Paměť ve Faidru je však především součástí úvah epistemologických.

11:35–12:10 – **Vlastimil Sůkup: Kdo byl Sókratés?**

obor Filosofie, 2. ročník doktorského studia, Univerzita Pardubice

Navzdory značnému uznání Sókratova vlivu na evropské myšlení zůstává samotný Sókratés poměrně neznámý. Víme o něm totiž pouze od druhých, přičemž jejich výpovědi se v mnohém neshodují. Ne nadarmo se v sókratovské literatuře hovoří o tzv. „sókratovském problému“. Cílem příspěvku je jednak přiblížit tento problém, jednak předložit interpretaci Sókrata jako filosofa usilujícího o dobrý život.

12:10–12:45 — **Michaela Casková: „Kdo chce měšťanem býti, ten má list svého zachování přinést“**

aneb výhostní a zachovací listy a jejich vypovídací hodnota

obor Historie, 3. ročník magisterského studia, Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem

Předmětem studie budou výhostní, zachovací a jiné listy vypovídající o původu daného člověka. Jak je již zmíněno v názvu, tyto listy byly předkládány při žádosti o městské právo. Těmto typům pramenů byla zatím věnována jen velmi malá pozornost. Cílem prezentace bude ukázat, jaké informace můžeme při jejich zkoumání nalézt a k čemu nám mohou posloužit. Vše bude předvedeno na příkladu výhostních a zachovacích listů poddanského města České Lípy z let 1557–1840.

12:45–14:00 — **společný oběd**

14:00–14:35 — **Michal Jirman: Sláva i pády schwarzenberských úředníků**

obor Historie, 1. ročník magisterského studia, Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem

Každý v naší zemi zná významnou rodinu Schwarzenbergů. Schwarzenbergové spravovali neuvěřitelně velké území, a to samozřejmě ne sami. Právě o úřednících, kteří pomáhali, spravovali nebo sami vedli velké hospodářské celky, bude tento příspěvek. Příspěvek se zaměří jak na slavná jména schwarzenberské správy, jako je František Horský, nebo Josef Šusta St., tak na opačný konec spektra, tedy na defraudanty a lidi, kteří Schwarzenberkům spíše škodili.

14:35–15:10 — **Vlasta Kordová: Ideologie za obzorem diskuze Browning versus Goldhagen**

obor Historie, 2. ročník doktorského studia, Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem

Známý spor dvou světově významných historiků ve svém důsledku zcela proměnil výzkum pachatelů holokaustu. Obrátil pozornost vědců od vnějších vojenských struktur, nařízení a rozkazů, které vojáci dostávali k jejich vlastní vnitřní motivaci. Daniel Goldhagen a Christopher Browning se v závěrech výzkumu 101. záložního policejního praporu rozcházejí v mnohém. Jedno, ale chápou stejně — fungování a vliv nacistické ideologie na motivy jednání pachatelů.

15:10–15:45 — **Tomáš Slaviček: Armády a válečné plány Varšavské smlouvy v 80. letech**

obor Historie, 1. ročník magisterského studia, Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem

Cílem této přednášky je posluchačům objasnit a vysvětlit možnosti a plány armád Varšavské smlouvy v 80. letech, včetně popisu vojenské techniky nebo výcviku mužstva. Prezentace je zaměřena především na Československou lidovou armádu a na Ludowe Wojsko Polskie (Polská lidová armáda). V rámci jednotlivých podkapitol jsou rovněž zmíněny vojenské plány Varšavské smlouvy vůči státům NATO, rozmístění jaderných zbraní v ČSSR a PLR, otázka jejich použití a krize v Polsku v letech 1980–1983.

15:45–16:00 — **coffee break**

16:00–16:35 — **Mirka Salavová: Čeští Němci a Československo**

obor Historie, 2. ročník doktorského studia, Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem

Jednou z největších minorit první Československé republiky byly téměř tři miliony Němců. Pro ně byla první světová válka velkou prohrą, protože ztratili své významné postavení a začal je nahrazovat „český živel“. Jejich pohled na nově vzniklou republiku se během jejího trvání měnil a eskaloval. K tomu přispěly nejrůznější politická rozhodnutí i hospodářská krize a nástup Hitlera k moci. Příspěvek si klade za cíl nastínit vývoj identity českých Němců a jejich pohledu na jeden z nástupnických států.

16:35–17:10 — **Jakub Zítka: Analýza volebních výsledků a jejich implementace v praxi**

obor Sociologie obecná a empirická, 3. ročník bakalářského studia, Univerzita Hradec Králové

Česká pirátská strana zaznamenala v posledních volbách obrovský úspěch a poprvé vstoupila do vod vysoké politiky. Jejich úspěch bylo v rámci budoucího politického vývoje strany třeba zaznamenat a vyhodnotit. V příspěvku se tak pokusím nastínit prameny vědění, které politické strany využívají k formulování předvolební kampaně a politického marketingu. Ty jsou v případě Pirátů generovány z veřejně dostupných a interních dat, které jsou reinterpretovány ad hoc a jejichž nástin vzniku bude cílem mého příspěvku.